

Pri. 48. num. 58
1776, 42

DE
SVCCESIONE IN BONA
ABSENTIVM.

7

DISSERTATIO
QVAM
CONSENSV ILLVSTRIS ICTORVM COLLEGII
PRAESIDE

IO. ADAMO THEOPHILO KINDIO

PHILOSOPHIAE ET IVRIVM DOCTORE SVPREMAE CVRIAE
PROVINCIALIS ET CONSISTORII ADVOCATO.

A. D. III. APRIL. A. C. N. CIOCCCLXXVI.

IN AVDTORIO ICTORVM

DEFENDET

AVCTOR

GEORGIVS LVDOV. WICHMANNVS

WARRNSDORF

ÆDES LVSAIVS.

LIPSIÆ

EX OFFICINA REITKOPFIA.

P. 272

EXCELLENTE
DOMINO
HANS GOTHELF + GLOBE

PERILLVSTRI
EXCELLENTISSIMOQVE DOMINO
DOMINO
HANNS GOTTHELF A GLOBIG
IN ZEHISTA RELL.
SERENISSIMI ELECTORIS SAXONIAE
CONSILIARIO INTIMO
SENATVS SVPREMI ECCLESIASTICI
PRAESIDI.

INVENTAR
DER
BIBLIOTHEK
DOMINO
HANS GOTTHELT & SOHN
IN
KREUZBURG
VON
HANS GOTTHELT & SOHN
1811

PERILLVSTRIS
EXCELLENTISSIMEQVE
DOMINE,

*A*d TE pertinebat hic libellus, nomini
TVO perillustri inscriptus. Eo animo est
bonae mentis homo, ut, ubi magnis se benefi-
ciis ornatum sentit, graue quoddam onus impo-

* 3

situm

stum sibi esse putet, quo tum denique sibi aliquan-
tum levatus videtur, si occasionem nactus gra-
tum animum declarare potuit. Respicenti mihi
iam absoluta studiorum Academicorum curri-
cula, nihil suavius iucundiusque est ad memo-
riam recordatione favoris TVI, quem iuveni
stadia litteraria decurrenti addidisti perpetuum
comitem. Equidem orationem meam nullo modo
posse exaequari sentio beneficiis, a cura et be-
nivolentia TVA in me derivatis: nec TV is
es, qui magis ab aliis commemorari praedica-
rique

*rique beneficia, quam abs TE praestari velis.
Quare me ita comparabo, ut re potius quam
verborum copia pietatem TIBI meam demon-
strem. Atque huius mei animi documentum
aliquod extare volui, hoc libello TIBI oblato,
quem etsi per se nimis exigium, tamen prop-
ter dantis pietatem libenter a TE acceptum
iri confidebam. Caeterum si propensissimam vo-
luntatem in me TVAM ita conservare po-
tero, si ea nunquam indignus reperior: votum
illud, quo nihil maius mihi est, ut continues in*

me

*me curam et fauorem TVVM, iam non spes
amplius erit, sed res ipsa.*

PERILLVSTRI
EXCELLENTISSIMOQVE
NOMINI TVO

deuotissimus cliens

Ge. Lud. Wichmannus a Warnsdorf.

PROE M I V M.

Quod fere accidere solet iis, qui omnium primo ad scribendum se conferunt, ut doctorum virorum de se metuentes iudicia, ancipites diu ac dubii, cui loco tractando vires suffecturae videantur, deliberent, id vero in me, postquam nonnihil scribere apud animum meum constitueram, minime putabam mirandum esse, qui sciam, iis, qui non tam vlla consuetudine aut necessitate quam sua voluntate impulsii scribunt, idque lectorum iudicio subijciunt, magnam expectationem tanquam graveni adversariam esse constitutam. Iam etsi mihi non tam Suffenus sum, ut illam adversariam in tantis ingenii et doctrinae meae angustiis rite me sustinere posse mihi persuadeam, tamen, quicquid oppellae meae fuerit, si iis viris, qui res meas in curiu, quem in hac academia emensus sum, et iuuarunt et ornarunt, quibusue adeo studia mea maximopere commendari velim, haud improbatum esse cognovero, non meae me

A

operae

operae in elaboranda hac commentatione collocatae poenitebit, sed vberrimos dulcissimosque eius fructus cepisse me existimabo.

Instituti ratio.

Incidi autem in locum de successione in bona absentium, non quo me illum rite, prout illius dignitas postulat, illustraturum et quasi in solem et pulverem prolaturum confisus essem, sed quia illius utilitatem in foro nostro haud exiguam esse tum e scholis Excellentissimi Praefidis tum ipse ego, illustri exemplo mihi ab illo benigne communicato, didiceram. Haud raro enim euenire solet, vt quidam aut lucri facienda cupiditate allecti aut rerum peregrinarum visendarum studio ducti, aut calamitate belli aliisque causis permoti, aut denique patriae pertaesi et arbitrio fortunae sese committere cupientes, penatibus suis relictis, peregre terra marique proficiscantur et sensim paulatimque e conspectu nostro ita dispareant, vt quo diutius a patriis laribus absunt, eo incertiora omnia fiant, ubinam gentium degant, versenturne adhuc inter vivos, an abierint, quo priores abiire, et unde negant, redire quemquam. Qui absentes saepe numero plus molestiae et amplio rem lium materiam relinquunt, quam praesentes et patriis laribus inhaerentes praebere poterant. Si quis enim paulo diutius a patria absuit, nullo nec mortis nec vitae nuntio allato, consanguinei et ii omnino, quorum interest, bonis absentis, quem nunquam rediturum non tam putant quam sperant, haud raro inhiare solent, et bonorum absentis cura haud contenti, ipsam hereditatem petunt: id quod grauius saepe numero litibus inter ipsos absentis consanguineos praebere solet. Nulla autem grauior inter eos solet existere controversia, quam postquam absens ex lege vel obseruantia mortuus fuit habitus, et successioni in illius bona locus patet.

Res

Res enim saepenumero in eum peruenire solet statum, vt alii, si tempus, quo absens factus fuit, alii contra, si tempus, quo absens ex lege mortuus habetur, spectes, proximi sint illius heredes, quorum alter alterum ab hereditate excludere cupit. Cum vero hic iuris ciuillis de successione in bona absentium locus a viris eruditis et ab iis adeo, qui de iuribus bonorum ab absentibus relictorum diligenter exposuerunt, sit neglectus, non alienum duximus, illum locum in hoc nostro libello academico ex genuinis principiis explicare.

§. I.

Absens quis?

De successione in bona absentium scribere aggressuri id nobis negotii datum esse existimauimus, vt quae vis et potestas huic vocabulo *absens* sit subiecta, ante omnia moneamus. Vox enim *absentia*, et quae ipsi opponitur *praesentia* varios in iure nostro habet significatus, in quibus explicandis riteque explicandis diligentissimus fuit BEAT. PHILIP. VICAT ^a). Si, ut his solis exemplis vtamur, de restitutione in integrum propter absentiam concedenda quaeritur, praesens est, qui in domicilio suo versatur, absens contra, qui non in rerum ac fortunarum suarum sede adeoque domici non est. ^b) Alio sensu dicitur in longi temporis praescriptione. Absentia, vtrum ibi ex rerum situ, an ex personis, an denique ex prouinciae vel ciuitatis diuersitate aestimanda sit, etiam dubitatio olim inter lectos extiterat; Iustinianus tamen illam ita sustulit, vt absentiam, nulla nec rerum nec personarum ratione habita, tantum ex diuersitate domicilii

A 2

vtrius-

^a) in Vocabulario Iuris vtriusque (Luteciae Parif. 1759. in 8vo) sub voce abesse.

^b) l. 7. C. de Incolis l. 209. ꝛ. de Verb. Sign.

vtriusque et domini et possessoris diiudicandam esse sanciret. Quare praesens dicitur, qui in eadem cum possessore provincia domicilio gaudet, absens contra, qui in alia, quam in qua possessor domicilium constitutum habet. c) Nos autem hic neutro sensu vtimur. Iam vero sunt, qui eum dicant esse h. l. absentem, qui non sub eodem iudice, etsi in eadem prouincia domicilium habet. d) Verum enim vero haec notio nobis non esse videtur adaequata. In absente enim h. l. nulla diuersitatis domicilii ratio habetur, nec vtrum illud sub eo, cui subest iudice, an sub alio domicilium constitutum habeat, sed id tantum spectatur, vt vbinam degat, mortuusne sit an viuat, haud constat. Absentis igitur nomine hoc in libello non venit is, qui sub alio iudice, in alia prouincia et in remotissimis adeo locis commoratur, tummodo certi quid de illo compertum habeamus, sed eum dicimus esse *absentem, cuius vita et fortuna incerta est, seu qui disparuit ita, vt vbinam moretur, sitne adhuc inter viuos an mortuus haud constat.* e) Exinde sequitur, vt etiam is, qui licet in eadem no-

bis-

c) l. vlt. C. de Praescript. long. temp.

d) SAM. STRYKIVS in Vsu Moderno n. Lib. XLI. 3. 7. §. 1.

e) Absentes in lingua theotisca dicuntur *Auswürdische, Auslaendische, Flüchtige et Verschollene.* Hoc vocabulum rei exprimendae vt quod maxime aptum crebro usurpatur veluti in *Iur. prouinc. Hohentwic. Lib. V. Tit. I. §. 24 et 28. in Ordin. Ciuit. Argentor.* (quae an. 1650. prodiit) de conuersu creditorum Class. III. von Stillschweigenden Unterpfand §. 10. Adde GABR. SCHWEDERI

Conf. §1. num. II. 17. 18. EVD. CONR. SMALKALDERI diss. de illo quod iustum est circa eos qui disparuerunt vom Recht der Verschollenen (Tubing. 1751.) Vox *verschollener* deriuatur a particula illa sensum remittente *Ver* (cf. WACKTERI Glossar. Germ. Proleg. Sect. V.) et *Schollen*, praeterito verbi *Schallen*. Hinc *Verschollene* denotant eos, qui in exteris prouincias translati esse desierunt in memoria et sermonibus civium suorum (*die in der Fremde verschallet sind.*)

biscum prouincia, ciuitate, quin sub eodem tecto degat, nec tamen ab vilo agnoscitur, nec se ipse prodit, absens nobis dicatur. Ceterum nihil refert, virum absentia sit ordinaria an extraordinaria, nec aliae, quae vulgo afferri solent diuisiones absentiae, f) locum hic habent.

§. 2.

Finitio successiois in bona.

Iam ne dubii quid superfit, quod cursum disputationis moretur, notionem successiois in bona explicemus. Vox *successio* duplicem significatum habet; altero eoque latiori denotat *quamlibet acquisitionem derivatiuam*, in strictiori autem et proprio, quo h. l. vtimur, est *acquisitio rerum a defuncto relictarum*^{a)}. Ex his apparet, omnem sic quoque nostram, de qua nobis hoc in libello sermo est, successioem non intelligi sine *bonis*. Haec autem vel *naturaliter* vel *ciuiliter* dicuntur. Ibi bona dicuntur ex eo, quod beent, id est beatos faciant^{b)}. Hic vero et in sensu iuris bona significánt vniuersitatem, qua in vniuersum ius defuncti succeditur^{c)}. Qui quidem significatus Ictis admodum solennis est, vt vel ex bonorum possessione intelligitur, vbi voci *bonorum* eadem ac quae vocabulo *hereditatis* vis est subiecta, et bonorum possessio iuris nomen esse dicitur, sicut et hereditas^{d)}. Quare quae huic attribuantur, et ad bona in hoc significato iuris translata sunt. Sic, vt rem exemplis illustremus, bona adire, agnoscere et iis se immiscere Ictis idem est, ac hereditatem adire, et quem-

A 3

admo-

f) IAC. FRID. LVDOVICI in visu pract. distinct. iurisd. Lib. IV. Tit. VI. dist. I. II. et III. p. 128. seq.
 a) ILL. DAN. NETTELBLADT in Noua Introd. in Iurisprudentiam positivam Germanorum communem §. 744.
 b) l. 49. §. de Verb. signif.
 c) l. 208. §. de Verb. signif.
 d) l. 119. §. de Verb. signif.

admodum a bonis, sic quoque ab hereditate abstinemus^e). Itaque nobis h. l. *Successio in bona est acquisitio iuris vniuersi, quod defunctus habuit*. Quomodo autem in omni acquisitione domini iustus titulus a modo acquirendi differt, sic quoque ius acquirendi successionem in bona, quod vel testamento, vel lege vel, vti mores Germanorum ferunt, pacto nititur, ab ipsa acquisitione discernere debemus. Quamquam illud et nomine successionis haud raro venire solet, et successio atque hereditas promiscue vsurpatur^f), tamen ius succedendi ab ipsa successione accuratius distinguntur^g).

§. 3.

Absentis mors an vita praesumatur?

Haec quaestio antè, quam rem ipsam aggredimur discutienda est, quia ad institutum nostrum apprime facere videtur. Absentis vita aequè ac mors si incerta est, argumenta a probabilitate defumta locum sibi vindicant. Si omnino quaeritur, an quicquam euenerit, non praesumitur, sed quia facti est, probari debet, et ex hac iuris regula sequitur altera, quod mutatio non praesumatur. Quae cum negari nequeant, absens non mortuus, sed vivus praesumitur, et qui absentem diem obiisse supremum asserit, id quemadmodum in hereditatis petitione, aliisque iuribus, quae non nisi morte subsecuta ad alios transeunt, probare tenentur, tum quia id facti est, tum quia mutatio non praesumitur, sed res in statu, in quo esse coepit, semper consistere censetur, donec mutatio doceatur. Quare vti is, qui semel locuples

^e) l. 91. π . de acquir. vel omitt. heredit. l. 44. π . de re iudic.

^f) l. 21. C. de pactis.

^g) IO. AVG. HELLFELD in diss. de transmissione iuris succedendi antecessoris morte non delati §. 3. in Eiusd. Opusc. p. 439.

locuples fuit, semper talis habeatur, sic ille quoque, quem semel in viuis fuisse constat, semper et quousque per naturam humanam licet, viuere praesumitur, adeo, vt qui viuum aliquem esse asserit, vitam probare non teneatur, etiamsi paria et pro vita et morte adsint argumenta ^{a)}). In sola enim absentia licet diuturna, et fragili ac caduca vitae humanae conditione, et ipsa denique cum silentio absentis coniuncta mutatione loci, in quo ante abitum commoratus est, idonea ratio, cur mortuum credamus absentem, non continetur, sed si res in incerto versatur, naturalis potius hominum qualitas h. e. vita quam ea, qua illa interit, conditio h. e. mors praesumitur ^{b)}).

§. 4.

De cura bonorum absentis.

Cum igitur absentes viui potius, quam mortui censentur, nec tamen viuientis vlla sit hereditas, non statim, vbi quis absens factus fuit, successioni locus patet, sed quia propter absentiam rebus suis ipse superesse nequit, his curator datur. Quod vt fiat, et reipublicae interest, et aequitas naturalis exigit, ne absentes viui dominio rerum suarum exuantur, sed potius, vt si quando redierint, bona ipsis restituantur salua atque integra. Ex his rationibus introducta fuit cura bonorum absentis. Iam etsi de illa copiosius agere nec lubet nec vacat, vnum tamen silentio praetermittere non possumus, quia ibi fere ab iis, qui de cura bonorum

a) IER. MASCARDVS de Probat. III. quaest. 21. LEYSERVS in Medit. Conclus. 1073. n. l. IAC. MENCHIVS de Praesumpt. Lib. II. praef. §3. n. 6. LYNCKERVS in Resp. P. I. Resp. V. n. 15. seq. SAM. DE COCCENI. in Iur. Controu. Lib. V. Tit.

III. quaest. 21. LEYSERVS in Medit. ad τ. Spec. 95. m. 24.

b) dissentit IO. FRID. WAHLIVS in progr. Cui necessitas probandi in Petitione hereditatis absentis incumbat (Goett. 1751.) p. 1. seq.

bonorum absentis scripsere, errari deprehendimus. Scilicet ex quibus legibus, Germanicisne an Romanis illa bonorum cura formam petat suam? quaestio in diuersas agitur partes. Sunt, qui illam ex moribus tantum Germanorum introductam esse statuunt^a); aliis iuri Romano usum et auctoritatem hac in re vindicantibus^b). Quid enim? Mores patrii infantes adeo, mulieres, minores, aliosque, qui rebus suis ipsi superesse nequeunt, ad hanc curam admittunt^c). Curator bonorum absentis legitimus nemini nisi absentis rationes gestae administrationis reddere tenetur^d). Haecne ex iure Romano originem petant? Res salua est. Quodsi enim illa omnia, quae ad mores patrios vulgo referuntur, paulo curatius inquisieris, ad meras, ex quibus mores aestimari non debent, doctorum opiniones, aut saltem, vbi illae rebus perpetuo iudicatis confirmatae sunt, ad consuetudines particulares referenda esse facile cognoscas. Ex quo ius Romanum apud Germanos receptum fuit, ex illius principiis, quemadmodum tota doctrina de tutelis et curis, sic quoque cura bonorum absentis aestimari

a) HART. PISTORIS in Obseru. CIII. IO. SCHILTERVS in Exerc. ad r. XV. §. 72. seq. GE. BEYERVS in Delin. Iur. Germ. Lib. I. Cap. 27. §. 55. I. C. LAVBERVS in diss. de Curatoribus bonis absentium dandis (Alt. 1664.) CHRISTOPH. LVD. CRELIUS in diss. quando curator absentis heredes aequae propinquos a successione excludat (Witeb. 1737.) §. 1. CHR. FRID. IMM. SCHORCHIVS in Medit. de cura bonorum absentis (Lips. et Francof. 1761.) §. 3. et ad quem velut antesignanum omnes prouocant CARPZOVIVS in P. III.

Confl. XV. def. 48. seq.

b) IO. GE. SIMON in diss. de Curatore diu absentis, de cuius vita dubitatur (Ienae 1672. et in Ei, praefid. acad. T. II. p. 871. seq.

c) CARPZOVIVS in l. c. et Lib. V. Rip. 83. n. 12. IO. RVD. ENGAV de Cura absentium (Ienae 1751.) p. 5. et in Ei. Elem. Iur. Germ. L. I. T. 28. §. 454. SMALCALDERVS in diss. supra cit. §. 17. FRID. ESA. a FVENDORF in Obs. Iur. viii. T. IV. obs. 84.

d) BEYERVS in l. c. §. 47.

mari debet, nisi legibus imperii tutelaribus et consuetudine Germanorum vniuersali aliud fuerit definitum. Legisla-
tores Romanorum prudentissime constituerunt, ne illi sine
curatore viuant, qui imbecillitate quadam impediuntur,
quo minus rebus suis superesse possint. Et licet haec cura
nec XII. tabul. iure nec alia certa lege introducta sit, tamen
id, quod legi scriptae deest, interpretatione extensiuua sup-
pletur. Quemadmodum enim furiosis per interpretationem
extensiuam surdi, muti et perpetuo morbo laborantes a
Ictis adnumerati sunt^{d)}, sic quoque absentibus exemplo
furiosorum, qui absentium loco esse dicuntur^{e)}, aliorum-
que, qui rebus suis ipsi superesse nequeant, curator recte da-
tur^{f)}. Indoles igitur curae bonorum absentis ex natura cu-
rae, cuius species est, aestimari debet. Prono inde alueo
sequitur, vt quicquid curae in genere inest, etiam curae
bonorum absentis tribui, et a cura minorum, furiosorum
etc. ad nostram duci argumentum et possit et debeat, nisi
diuersa ratio vel legis dispositio obstet.

§. 5.

Vtrum cura bonorum absentis legitima sit occupatio hereditatis?

Quorsum autem haec de Cura bonorum absentis? scili-
cet vt viam nobis aperiamus ad refellendum opinionis erro-
rem, quo multi capti seu potius decepti curam, de qua stri-
ctim carptimque disputauimus, et quidem quae proximis he-
redibus defertur, non esse meram curam sed latius patere et
praematuram adeo successionis ab intestato occupationem et
subsidiariam hereditatis aut bonorum possessionis petitionem,
adeoque

d) §. 4. I. de Curat.

f) l. 124. §. de Reg. Iur.

g) l. 2. §. de Curator. furios. l. 15.
* et quibus caus. maiores XXV. an-

nis in integrum restituantur. l. 22. §.
de rebus auct. iud. possid. l. 3. C. de
Possim. reuerf.

adeoque curatori legitimo maiorem ac extraneo potestatem in administratione rerum absentis tribuendam esse opinantur^{a)} Cuius suae opinionis hanc reddunt rationem, quia cura bonorum absentis legitima iure sanguinis et cognationis proximitate nitatur, iisque omnino deferatur, qui hereditatem sibi delatam fore sperare possunt. Verum enim vero huic curae legitimae plus iusto tribuitur, nec ratio allata ad id efficiendum idonea videtur. Primo illa cura, quemadmodum spes successione non semper iure sanguinis et cognationis nititur, et ipsi adeo, qui curam nacti sunt, absentis non semper futuri sunt heredes. Deinde qui curam bonorum absentis legitimam esse praematuram hereditatis occupationem ideo existimet, quod iure sanguinis et cognationis proximitate nitatur, nae is egregie fallitur. Eodem enim iure cum tutela legitima, ubi etiam successione ratio habetur, praematuram hereditatis occupationem coniunctam esse oporteret; quod vero ne dupondii quidem sibi persuaderi patientur. Et denique curae legitimae bonorum absentis ideo nulla successio inesse potest, quia viventis nulla est hereditas. Licet enim quis diu absens fuerit, tamen, quemadmodum iam supra^{b)} effecimus, viuis potius, quam mortuis praesumitur. Quae si quis, subductis vtrinque rationibus, paulo curatius perpenderit, is curae legitimae bonorum absentis non plus, quam ceteris speciebus curarum inesse facile intelligat.

§. 6.

^{a)} CARPZOVIVS in l. c. ANT. II. Obs. 356. CRELLIVS in diff. supra cit. §. 4. SCHORCHIVS in Medit. cit. §. 4. PFENDORF in l. c. T. IV. 73. BEYERVS in Delin. cit. L. 27. Obs. 84. aliique. §. 44. WERNHERVS in Obs. for. §.

^{b)} §. 3.

§. 6.

Succeſſioni in bona abſentium quando locus ſit ?

Morte abſentis non ſolum cura bonorum finitur, ſed quoque bona iis cedunt, quibus ius ſuccedendi in vniuerſum ius abſentis defuncti competit. Cum autem viuentis nulla ſit hereditas, ^{a)} et ius hereditarium non niſi a vero herede peti poſſit, ſequitur, vt ſucceſſioni ſeu hereditatem abſentis acquirendi adeoque hereditatis petitioni prius locus non detur, quam ſi *I. de morte abſentis* et *II. de iure ſuccedendi* conſtet: cuius rei probatione in bona abſentis ſucceſſurus deſungi tenetur.

§. 7.

De mortis abſentis probatione.

Mors abſentis vel *directo* probatur vel *ex alijs factis* ſiue probatis ſiue aliunde certis *iuſto ratiocinio* inferitur. Et ex hoc diuerſo mortem probandi modo duplex probatio oritur, cuius altera *inartificialis*, altera *artificialis* vulgo vocatur. Illa inſtituitur I. per *duos teſtes*, qui de morte abſentis iudici fidem facere poſſunt, veluti ſi cum abſenti iuſta perſoluerentur, aut is vltimo ſupplicio afficeretur, praefentes fuerint, et omnino viderint id, ex quo mors inſecuta oppido et directe intelligitur; II. per *teſtimonium ducis militiae* licet iniuratum; III. per *documenta publica* (*Todten-Scheine*) vel iudicialia vel extraiudicialia. ^{a)} Quae probandi media, de quibus ſufius diſſerit LEYSERVS ^{b)} ſi deſunt, nec alia plane de abſentis vita et morte noticia haberi poteſt, probatio artificialis in ſubſidium locum ſibi

B 2

vindi-

a) l. 1. §. de hered. vel act. vend.

l. 2. §. 2. §. de V. et P. S.

a) STEPH. WAGA in diſſ. de Pro-

batione mortis per inſtrumentum vulgo vom *Todtenſchein* (Viteb. 1739.)

b) in Medit. ad §. Spec. 95.

vindicat, siquidem veritati cedit praesumptio et quamdiu veritas rei per testimonia euinci potest, non est, quod ad praesumptiones confugas. Probatio autem ^{c)} mortis artificialis per praesumptiones peragitur, vbi vero leuiores, quae ducuntur ab eo, quod absens litteris prouocatus haud responderit, aut valde aeger fuerit, aut per maria infesta et periculosa nauigari, aut quae sunt aliae eiusmodi momenti coniecturae haud sufficiunt, cum earum vis facillime elidi possit, neque tota causa iudicis arbitrio relinquenda sit, ^{d)} sed ita comparatae esse debent praesumptiones, vt exinde talis mortis probabilitas oriatur, qualis ad iudicem conuincendum ex legis dispositione requiritur, aut illae ad eum probabilitatis gradum ascendant, vt probationi plenae aequipolleant. Quare nullae aliae, quam praesumptiones iuris aut quae tantam de morte absentis fidem faciunt, vt dubitationi nullum relinquunt locum. Si, vt exemplo vtamur, omnes in praelio, aut in mari, naufragio facto, periisse constat, et absentem, qui inter eosdem fuerit, eodem fato periisse nemo dubitet, nisi qui ideo sit scrupulosus, vt de omnibus dubitandum censeat, nec quicquam veri accidisse putet, nisi quae ipse hisce suis oculis viderit, aut manibus omnia vndequaue palparit.

§. 8.

Utrum ex lapsu temporis longioris mors absentis iure communi praesumatur?

Quaquam omnium omnino hominum non idem vitae terminus esse solet, sed secundum illud Horatianum: ^{a)}

Mista

^{c)} REINH. FRID. SAHMVS in diss. de praesumptione mortis (Regiom. 1713.) adde LEYSERVM in l. c. Spec. 66.

^{d)} Dissert. BERLICHIVS P. IV. Concl. 28. n. 47.

^{a)} Lib. I. Carm. Od. 28. v. 19.

*Mista senum ac iuuenum densantur funera: nullum
Saeua caput Proserpina fugit,*

tamen, quia haud raro scire admodum interest, vtrum ab-
sens, de cuius vita et morte nihil constat, mortuus an in-
ter viuos adhuc sit, certus vitae terminus, vel qui plerum-
que esse solet, vel ex salute publica breuior ad causas litium,
quae ex illa vitae et mortis absentis incertitudine facile ex-
oriri possunt, tollendas lege aut obseruantia in foris Ger-
maniae aliisque prouinciis definitus est, ex quo praesumptio
mortis nascatur. Quem vero terminum et quousque homo
viuere praesumatur, LL. definiuerint, iam paulo curatius
inquirere lubet. Nam inter Ictos hac de re parum conue-
nit, sed tanta opinionum varietas deprehenditur, vt quam-
cunque sententiam amplexus fueris, illius nec auctores nec
defensores deesse videantur, aliis IIII. aliis V. aliis XX. aliis
XXX. aliis XL. aliis LXV. aliis LXX. aliis C. aliis denique
CXX. annos ad mortis praesumptionem requirentibus. ^{b)}
Iam ne diuersa iura turpiter misceantur, ante omnia, num
quid iure Iustiniano h. e. communi hac de re cautum sit,
videamus. Ac primo quidem sunt, qui praeterlapsis IV.
annis absentem pro mortuo habendam esse existiment, nixi
auctoritate *l. 7. C. de repud.* vbi ita: *Vxor, quae in mi-
litiam profecto marito post interuentum annorum qua-
tuor nullum sospitatis eius potuit habere iudicium at-
que ideo de nuptiis aliis cogitauit, non videtur nuptias
inisse furtiuas.* Sed vt legem cit. per Nou. 117. c. 11. et
quae ex hac hausta sit Auth. Hodie C. de Repud, abroga-

B 3

tam

b) Cui volupe est, omnes de hac
re DD. opiniones legere, is adeat BAR-
THIVM in Tr. de Dissens. in Praxi
Cent. V. diss. 39. et E. D. LIEBHABE-

RVM in diss. de iure cognatorum in
bonis absentium (Lips. 1716.) Cap.
IV. §. 9.

tam fuisse nihil moneam, illa non tam de praesuntione mortis, quam potius de eo tempore intelligenda est, quo vxor derelicta sine poena capitali ad secunda vota transire possit. Quae cum facile intelligantur, nemo opinor erit, qui illi opinioni adstipuletur. Alii hominem vsque ad C. annos viuere in dubio censendum esse statuunt, *) et ne id sine legum auctoritate dixisse videantur, ad *l. 56. π. de Vsufr. et l. 8. π. de usu et Vsufr. et reditu et habit. et operis per legat. vel fideicommiss. datis* prouocant. Quibus vero legibus quantopere abutantur, et quam parum auctoritatis ad id, quod cupiunt, efficiendum iis inest, quilibet vel nullo monitore intelligat, qui non tam verbis legum inhaeret, quam potius earum rationem paulo curatius perspexerit. Leges enim citatae tantummodo ad vsumfructum ciuitati relictum pertinent, ibique de illius interitu quaestio mouetur. Vsumfructum morte vsumfructuarii finiri vel inter dupondios constat. Cum autem ciuitas, nisi plane extincta sit, nunquam moriatur, sed per vnum adeo membrum continuari possit, perpetuus vsumfructus concessus esse censetur. Ne autem proprietatis ius plane inutile euadat, omni quippe spe aliquando ius vsumfructus recuperandi domino adempta, spatium C. annorum, qui finis vitae longissimus esset, ex aequitatis ratione constitutum fuit, vt eo praeterlapso vsumfructus ciuitati seu alii corpori mystico concessus velut per mortem finiatur.

§. 9.

*) Vt nihil dicam de Glossatoribus, quibus etiam est GE. HENR. LINCKIUS in diff. Quando absens habeatur pro mortuo (Ald. 1727.) Cap. II. §. 5. seq. illius opinionis velut antesignanus est FINCKELTHYSIUS in Obs. C. n. 26. 27. et quem multi alii secuti sunt, in

§. 9.

Eiusdem argumenti continuatio.

Iam ne quid omittatur, quod ad causam eorum, qui absentem post C. demum annos pro mortuo habent, defendendam pertinet, pergamus ad *l. 23. C. de SS. Ecclesiis*, cui magnam vim ad sententiam illam confirmandam inesse existimant. Sed si illam penitus perspereris, ad causam specialem pertinere videbis. Ibi enim Iustinianus ecclesiis, quarum fautorem maximum semper fuisse scimus, id beneficii indulgit, ut ne actiones ipsis competentes non nisi centum annorum lapsu perimerentur, ^{a)} *sed ne videantur*, inquit, ^{b)} *in infinitum hanc* (scilicet rerum exactionem) *extendere, longissimum vitae hominum tempus eligimus, et non aliter eam actionem finiri concedimus, nisi centum annorum curricula excefferint.* Lapsus centum annorum quanquam in legibus cit. longissimus vitae terminus esse dicitur, tamen qui regulam et praesumptionem iuris generalem inde effici posse et hominem ad C. vsque annos viuere in dubio censendum esse praecipiant, ii, nisi ipse egregie fallor, falluntur. Primo enim leges, quibus hic vtuntur, tum summa, quae non patitur, ut proprietarius vtendi fruendi plane et in omne tempus adimatur, aequitate, tum ingenti ecclesiarum favore adeoque specialibus rationibus, quae extendi non debent, nituntur. Deinde natura et indoles praesumptionum ab illa opinione admodum abhorret, siquidem illae non ab his, quae *ἐκ παραλόγου*, sed quae *ἐπὶ τὸ πλεῖτον* sunt, duci solent. ^{c)}

Quotus

a) 10. AVG. BACHIVS in diss. de Praescriptione centum annorum in actionibus ecclesiae Rom. de Iure civili (Lips. 1750.)

b) *l. 23. C. de SS. Ecclesiis.*

c) *l. 3. n. de Legibus.* Adde MENOCHIVM de Praesumpt. Lib. VI. praef. 49. n. 10. seq. et BACHOVIVM ad Treutlerum Vol. II. Diss. 4. th. 12.

Quotus quisque autem est nostrum, qui centum annos uiuat? Quod vnus et alter ad C. annos et amplius vixerit, exinde regula et praesumptio iuris generalis duci non debet. Quicquid sit, fuit haec olim communis doctorum opinio, vt intelligimus ex FINCKELTHVSIO ^{d)} Est enim quemadmodum GOTFRID. MASCOVIVS ^{e)} ὁ πᾶν de illo iudicat, ex iis, qui gregatim pascuntur. Sed re postea melius perspecta, illa opinio desit esse communis, et, licet auctoritate glossae sit confirmata, tamen reiecta fuit nec valet, nisi vbi lege vel obseruantia particulari ^{f)} aut seruata aut recepta fuit.

§. 10.

Certus vitae terminus iure particulari constitutus fuit.

Iure igitur communi certum tempus, quo praeterlapso absens pro mortuo sit habendus, non esse constitutum satis, nisi suscepti negotii egregie nos fallit amor, effecimus. Ne autem proximis absentium heredibus spes successione legitima diminuatur aut plane adimatur, et vt iudicis arbitrium, cui totam causam multi tribuendam existimant, coerceatur, et certae normae adstringatur, prudenti consilio et ex salute ipsius reipublicae, cuius interest, vt dominia rerum certa fiant, lege vel obseruantia particulari in multis prouinciis certus vitae terminus absentibus fuit praefinitus, sed non vna eademque vbique ratione. In nonnullis enim LL. particularibus solius temporis absentiae, in aliis vero et plerisque

d) in Obseru. obl. C.

e) in Proluf. de Matrimonio putatio (Goett. 1738.) et in Opusc. opera Excellentissimi et h. t. Reſtoris Magnifici I. L. E. PÜTTMANNI iunctim edit. p. 412.

f) In foris Saxonis olim obtinuit,

vt intelligimus ex rebus ab Ill. Iſt. Lipf. ord. nec non a Conſitorio Lipf. iudicatis apud FINCKELTHYSIVM in l. c. et BERGERVM in Dec. CXIIX. *Die weil aus Vermuthung derer Rechte der Mensch bis in die 100 Jahr zu leben geachtet wird.*

que aetatis absentis ratio habetur. Sic vt exemplis vtar, in Saxonia, ^{a)} et in multis aliis Germaniae exterarumque provinciarum foris annus septuagenarius pro longissimo vitae termino et absens, qui LXX. annos vixit, pro mortuo habetur. Quae quidem sententia, tum quia dicto Mosis, ^{b)} quo vitae nostrae anni totidem tribuuntur, nititur tum quia praesumtionem

a) FINCKELTHVSII opinio, qua absens post C. annos pro mortuo habetur, quanquam in foris Saxonis recepta erat, tamen postquam ei contraditor extiterat CARPZOVIVS, qui absentem post lapsum LXX. annorum pro mortuo censendum esse contra illum in P. III. Const. 15. def. 57. defenderat, quae CARPZOVII semper apud Saxones fuit auctoritas, huius sententia, frustra reclamante FINCKELTHVSIO, praevaluit, et adhuc hodie in foris Saxonis dominatur. Vid. BARTHIVS in Dissens. in Praxi Cent. V. p. 106. HORNIVS in Resp. Class. VIII. resp. III. p. 465. BERGERVS in P. II. Resp. 166. p. m. 289. seq. et WERNHERVS in Obs. For. P. II. obs. 241. Eandem sententiam vtu et obseruantia in foris Saxonis introductam varia ciuitatum Saxoniarum statuta confirmarunt. In Statutis quidem Torgauensibus Tit. Wie die andern Güthern etc. ita: Wenn eine Person sich von hinnen in die Fremde begeben, von deren Leben oder Tode in dreyszig Jahren Jahre und Tage nichts gewisses hat können erfahren werden, und kundlich ist, daß zu der Zeit, da seine nechste Erben ab intestato sein Vermögen ihnen abfolgen zu lassen ansuchen, die abwesende Person das siebenzig-

ste Jahr ihres Alters überschritten haben müßte, so soll nicht vermuthet werden, als ob dieselbe noch am Leben were, und demnach seinen Erben an Empfangung seiner Verlassenschaft kein Einhalt geschehen, dieselbige auch derowegen einigen Vorstand zu bestellen nicht pflichtig seyn. His adiungere lubet exemplum ex Statutis Dresdensibus petium, vbi Cap. VII. §. 5. p. 31. ita: Die weil auch wegen der Erbschaften, welche diejenigen, so sich in ihrer Jugend oder sonst ausserhalb Landes begeben, alhier verlassen, bishero vielmahls Streit vorgefallen, wie lange die nächsten Anverwandten, welche ihres Todes haben keine Bescheinigung vorzulegen, mit der Succession aufzubalten, bevorab, da auch die Rechtslehrer bishero ungleicher Meinung gewesen; So ordnen wir, wann zu bescheinigen, daß zu der Zeit, da die nächsten Erben ab Intestato ihnen folgen zu lassen ansuchen, die abwesende Person das siebenzigste Jahr ihres Alters überschritten habe, daß auf solchen Fall dieselben weiter nicht aufgehalten, sondern die Verlassenschaft ohne Vorstand ihnen gefolget werden solle.

b) in Psalm, XC. v. 11.

C

functioni vitae humanae optime conuenit, vno fere ore et consentientibus veluti suffragiis Ictorum ^{e)} atque plerorumque iudiciorum vsu obseruantiaque confirmata fuit et sunt adeo, qui cum illius causae decisionem ex iure ciuili peti non posse videant, sententiam Mosis vim iuris communis obtinuisse, et vbi lege vel consuetudine particulari nihil de hac re certi constitutum sit, illum vitae terminum septuagenarium sequendum esse existimant. Horum vero sententiae vt accedam, animum meum inducere nequeo, siquidem absens, qui LXX. annos vixit, in iis tantum prouinciis pro mortuo habetur, in quibus id lege prouinciali receptum sit, vel obseruantia particulari inualuerit, nec ex amica quorundam iurium particularium consensione ius commune effici potest. Accedit et hoc, quod in quamplurimis prouinciis longe alius vitae terminus absentibus sit praefinitus. Leodiensi quidem consuetudine ^{d)} absens post XL. annorum lapsum, ex quo a patria abijt, mortuus censetur. Iure Danico, ^{e)} Bohemico, ^{f)} et olim Borussiae ^{g)} XXX. anni, qui a tempore absentiae computari debent, definiti sunt, quique a legitimo praescriptionis Germanicae tempore tricennali mutuati esse videntur.

e) LAVTERBACHIVS in Colleg. theoretico-pract. ad Tit. de heredit. petit. §. 23. MËNKENIVS in Theor. et Praxi ad Tit. 2. de heredit. petit. §. 10. BERGERVS in Oecon. Iur. p. 131. not. II. LEYSERVS in med. ad 2. Spec. 96. m. 5. HARPRECHT in Tract. acad. mantiss. resp. 6. n. 18. ABR. KAESTNER in Prol. quousque homo viuere praesumatur (Lipf. 1745.) FERD. AVG. HOMMEL in diff. Septuagenarius absens factus quando mortuus praesumatur (Lipf. 1751.) et 10.

FLOR. RIVINVS in Progr. cit. diff. adiecto.

d) CARL. D. MEAN. ad Ius Leod. P. II. obs. 312. n. 7. P. III. obs. 386. n. 2. LYNCKERVS in Resp. V. n. II.

e) Const. d. 31. Octobr. 1740. in Corp. Const. Regio-Hofsat. T. I. p. 159-161.

f) Edict. d. 29. Mart. 1616. apud Richterum P. I. Dec. 66. n. 6.

g) Edict. d. 23. April. 1752. et d. 22. April. 1753. apud MYLIVM in Corp. Const. March. T. II.

tur. h) Moribus Augustanorum, i) qui per XV. et in Gallia k) qui per X annos absuit, ita ubi sit et an viuat, ignoretur, pro mortuo habetur. Denique, quod olim apud Boruffos hac in re obtinebat, tempus tricennale lege recens condita l) ad decennium, aut si quis post LXV. demum annos absens factus fuit, ad quinquennium, prout rationes illius recipulacae suadere videntur, fuit restrictum,

§. II.

Praesumptio mortis ex lapsu temporis nata confirmatur sententia declaratoria.

Quia absens ipsius temporis lege definiti lapsu pro mortuo habetur, non est, vt publice per edictales citetur, aut heredes aliique, quorum interest, antea pericrutentur, an et ubi viuat absens, idque iuramento ab ipsis confirmetur, nisi ex lege vel obseruantia particulari necessario requiratur: id quod in iis prouinciis, ubi breuissimus vitae terminus absentibus praefinitus est, quemadmodum in Borussia, *) ex

C 2

acqui-

h) PETER de LVDEWIG in gelehrten Anzeigen 1 Theil p. 929.

i) ANT. FABER in Cod. L. V. T. 40. def. 3.

k) PHILIPPUS BORNERIVS in Annot. ad Stephani Ranchini Miscellan. Decis. seu Resolut. (Genev. 1709.) Tit. I.

l) Allgemeine Verordnung, wie es wegen der Abwesenden mit der Verwaltung ihrer Güter und Vermögens und Bestellung der Curatoren zu halten; ingleichen nach Verlauf wie vieler Jahre ein Abwesender für todt angesehen werden solle. d. d. Berlin den 27. Octobr. 1763. infert: Nouo Corpori Constitut. Prussico-Brandenburgicarum praecipue Marchicarum T. III. p. 315: seq.

a) Edict. cit. §. 22. Wann nun die oben §. 2 et 3. bestimmte 10. und respectiue 5 Jahre der Abwesenheit ablaufen, so muß der Curator oder der succedirende Erbe davor sorgen, daß der Abwesende nochmalen durch Edictales zu drey wiederholten mahlen — — citiret werde, worauf und wann dieses geschehen, und der Abwesende nicht erschienen ist, der Curator oder der succedirende Erbe bey der Obrigkeit einkommen, und daß der Absens nummehro pro mortuo declariret werden möge, geziemende Ansuchung thun muß, worauf das Judicium die Sache zur Cognition ziehen, und wenn Curator und die succedirende Erben eydlich erhaerten daß

aequitate introductum fuisse videmus. Ne autem haec in re dubia absenti iniuria inferatur, proximis heredibus in bona absentis iusto citius immisissis, causae cognitio omnium primo institui debet, et qui in vniuersum ius absentis succedere cupiunt, terminum vitae lege definitum praeterlapsum esse, vel per testes vel per documenta veluti instrumentum baptismale (*Taufschein*) probare tenentur. Quo facto sequitur sententia iudicis, qua absens, termino vitae legitimo praeterlapsa, a iudice pro mortuo declaratur. *b)* Qua quidem sententia, quae *declaratoria* vulgo dicitur, cum tantummodo praesumptionem mortis confirmet, illi plus inesse non debet, quam ipsi praesumptioni mortis, quae ex lapsu temporis oritur, nec prius declarationi pro mortuo locus datur, quam si lex vel obseruantia absentem pro mortuo habet. *c)* Quare audiendi non sunt, qui iudici id potestatis concedunt, vt si ipsi aequum visum fuerit, spatium temporis lege definiti coangustare et absentem, legitimo tempore nondum praeterlapsa pro mortuo declarare et heredes ad successionem in bona absentis, praestita cautione indemnitate admittere possit. *d)*

illi

daß sie seit 10, oder in dem Falle da ein 63jähriger abwesend geworden, in 5 Jahren nicht die geringste Nachricht von seinem Leben und Aufenthalt erhalten, den Abwesenden per sententiam pro mortuo declariren muß.

b) Daß der Abwesende N. N. pro mortuo zu achten.

c) Absentem haberi et declarari mortuum maximopere differe visum fuit ENGAVIO in Elem. Iur. Germ. L. I. Tit. 28. k. 482. in nota. Mortuus habetur, cuius vita propter diuturnam absentiam dubia: declaratur vero, a cuius natiuitate LXX. anni

praeterlapsi sunt. Ita et sententia VOETIVS ad *Tit. de Famil. creisc. §. 19.* et LYNCKERVS Dec. 1478. et Vol. I. Refp. 5. Sed haec differentia spuria mihi esse videtur. Absens enim non ob absentiam licet diuturnam, sed praeterlapsa demum tempore lege definito, ex quo praesumptio mortis oritur, pro mortuo habetur, et praevia causae cognitione pro mortuo declarari solet. Quo cum praesumptio mortis tantum confirmetur, vtraque loquendi formula a multis promiscue vsurpatur.

d) CARPZOVIVS in l. supra cit. et quem LEYSERVS in Med. fecutus fuit.

Illi enim fines arbitrii iudicis iusto latius extendere videntur quandoquidem illius tantum sit, ex legibus latis iudicare, non vero iis auctoritate sua derogare, aliisque ius quaesitum interuertere. Ceterum declarationis ea vis et efficacia est, vt bona absentis proximioribus heredibus sine cautione committantur et relinquuntur.

§. 12.

Ius succedendi in bona absentis.

Qui morte absentis vel vere vel per praesumptiones iuris probata, hereditatem nancisci cupiunt, probare tenentur *ius succedendi*, quod vel ex lege, vel testamento, vel quod per mores Germanorum licet ex pacto competat. Quemadmodum autem, si *heredes ex diuersis causis* adsunt, is praefertur, qui iure succedendi fortiori prae aliis gaudet, ita in bonis absentis praecipua est successio pactitia et testamentaria, *) ita, vt illarum quaelibet legitimam excludat, et quamdiu successor ex pacto vel ex testamento, speratur, successioni legitimae locus non detur. Sin *heredes ex iisdem causis* adsunt, iis deferitur hereditas, quos aut pacti testamentique formula aut legis dispositio in successione praerire iubet. Quare qui ex pacto successorio iure fortiori gaudet, ceteris pactitiis heredibus, institutus substituto ^{b)} et gradu cognationis proximior remotiori praefertur, nec a successione in bona absentis excluditur, licet illius bonorum curam legitimam, quam iure poterat, nunquam subierit, sed eam aliis gradu remotioribus reliquerit. Qui enim a cura abstinent, hereditati absentis non videntur renunciaffe *) tum quia renunciatio iuris non praesumitur, tum quia illi prius

C 3

a) l. 39. §. de acquir. vel omitt. heredit.

b) l. 3. §. eodem.

c) CHRISTOPH LVD. CRELIUS in diss. cit. §. 7.

prius locus non datur quam iure nato. Ius autem succedendi in bona absentis prius non oritur, quam morte absentis subsecuta et probata. ^{d)})

§. 13.

A quo tempore proximitas gradus in successione in bona absentis aestimanda sit?

Si absens intestatus decessit, ad illius hereditatem ipsa lege vocantur, qui gradu cognationis proximi sunt. Ex quo vero tempore illa gradus praerogatiua sit definienda, iam maxime quaeritur. Quodsi tempus, quo absens *vere* mortuus sit, luculenter probari queat, legitimam absentis hereditatem nanciscitur, qui illo mortis tempore ei proximus fuit. Sin autem de vero mortis tempore non constat, sed absens ex *praesumptione iuris*, praeterlapso vitae termino lege praescripto, mortuus fuit habitus, quis tunc inter heredes legitimos ad successionem in bona absentis admittendus sit, vtrum is, qui tempore curae bonorum absentis primum demandatae, an qui tempore mortis praesumptae absentis cognationis gradu proximus est, seu vt cum forensibus hominibus loquar, vtrum successio fiat ex nunc an ex tunc, quaestio primaria oritur, in qua pertractanda eo accuratius et diligentius versari debemus, quo crebrius controuersiae super illa a Ictis moueri solent, et vbi tanta inter eos opinionum diuersitas et inconstantia deprehenditur, vt si pugnandum sit auctoritatibus, non possis non esse dubius et anceps, cui sententiae calculum tuum adicias. Nec est, quod admodum miremur. Quod si enim ne in clara quidem et perspicua legis dispositione Ictos raro inter se consentire videas, quanto minus amicam inter eos concordiam et conspirationem

^{d)} l. 4. *π.* de acquir. vel omitt. *adire hereditatem non videtur, qui heredit. vbi VLPIANVS ita: Nolle non patet adire.*

nem speres in eo iuris capite, vbi lex expressa deficere nec vlla alia veri cognoscendi nisi per rationes iuris relicta nobis esse videtur via. Iam vt nihil dicam de iis, qui eum absentis heredem esse dicunt, qui ei tempore abitus proximus fuerit successor, sunt haud pauci, ^{a)} qui tempus curae bonorum absentis, ob huius vitam dubiam delatae, spectandum esse praecipiunt, adeo, vt qui illo tempore absentis cognationis gradu proximus sit, hereditatem nanciscatur. Quod ne temere dixisse videantur, his vtuntur rationibus. Etenim curator legitimus, inquit, pro absentis herede est habendus, cui salua esse debet hereditas, nisi hanc ad ipsum non pertinere postea appareat. Quanquam autem, praeterlapso vitae termino lege definito, de absentis vita et reditu desperatur, adeoque cautio a curatore praestita reuocatur, tamen si haud constat, quo tempore absens vita sit defunctus, non post lapsum demum illius termini, sed statim, ex quo de vita eius dubitari coeptum et curator bonis datus fuit, rebus humanis excessisse fingitur, quandoquidem absens non tam propter aetatem suam exactumque vitae terminum legitimum, sed propter diurnam absentiam pro mortuo habetur. Quare quemadmodum ex fictione legis Corneliae captiuus, qui reuersus non est ab hostibus, quasi tunc decessisse videtur, cum captus est, ^{b)} ita post lapsum termini vitae

a) 10. SCHILTERVS in Exercit. ad π . XV. 73. et 76. BEYERVS in Delin. Iur. Germ. L. 27. 51. LYNCKERVS Vol. 1. Resp. V. et in Anal. ad Struvii synt. I. C. Tit. de hered. petir. §. 66. et in Decis. 1478. WERNHERVS in Obs. for. T. III. P. III. obs. 48. ENGAVIVS in Elem. Iur. Germ. L. I. T. 28. §. 487. et in Progr. supra cit. p. 11. nec non in Decis. et Resp. P. V. resp. 3. n. 4. CRELLIVS

in diss. cit. §. 4. SCHORCHIVS in Medit. cit. §. 23. seq. WAHLIVS in propr. cit. p. 12. seq. 10. FRID. PIELIVS in diss. de translatione bonorum absentis vel probata morte vel praesumpta demum efficaci (Goett. 1768) aliique.

b) l. 18. π . de Captiuus et de Possiminitio et redentis ab hoste l. 10. pr. l. 44. §. fin. π . eod. tit.

vitae absentium praefiniti fingitur, quasi retro facta fuerit successio et illo tempore, quo primum de vita et reditu absentis dubitatum et cura legitima delata fuit, hereditas proximis absentis successoribus pure fuerit relicta. Verum enim vero his rationibus tanta vis non inest, ut nos in illorum sententiam pertrahere possint. Ac primo quidem opinio eorum, qui curam bonorum absentis existimant esse praematuram hereditatis legitimae absentis occupationem, supra, c) et nisi egregie fallimur, satis a nobis refutata esse videtur. Etenim inter administrationem bonorum absentis et inter successionem in illa bona maximopere distingui debet. Illa est mera cura et iis deferur, quorum tunc temporis maxime interest, quales sunt proximi absentis cognati, quia heredes aliquando futuri praesumuntur. Vti vero praesumptio cedit veritati, ita illi praesumptiui heredes cedere debent et ad successionem non admittuntur, si tempore mortis vel vere vel per praesumptiones probatae alii gradu proximiores cognati adsunt. Deinde licet quis diu a patriis laribus abfuerit, nec viuatne an mortuus sit, constet, nihilominus tamen, quemadmodum iam supra d) effecimus, viuere praesumitur, nec mortuus censendus est, nisi praeterlapso vitae termino lege vel obseruantia definito. Etenim exinde praesumptio mortis oritur, cui, nisi de contrario constet, eadem vis et facultas inest ac veritati. Iam vero, cum viuentis nulla sit hereditas, sequitur, ut ius et ordo succedendi in bona absentis non a tempore curae delatae definiri nec illi deferri debeat hereditas, qui illo tempore proximus absentis, qui viuere adhuc praesumitur, fuit successor. Nam, ut tertium denique argumentum refellam, fictio legis Corneliae, quae in fauorem captiuorum introducta fuit, frustra in subsidium voca-

c) §. 5.

d) §. 3.

vocatur. Vt iam nihil moneam, fictionem cum praesumptione iuris turpiter hoc in loco confundi, illa extra casum lege definitum extendi nequit. Cum igitur fictio legis Corneliae specialiter ratione nitatur, nec vlla lex existet, quae illam, qua DD in successione in bona absentium vtuntur, fictionem introduxit, hanc ad cerebrias fisiones haud iniuria retuleris.

§. 14.

Praerogatiua gradus a tempore mortis praesumptae aestimanda est.

Sententiis Ictorum de proximitate gradus, et a quo tempore illam in successione bonorum absentis vulgo definire solent, perpensis atque examinatis, instituti ratio exigit, vt nostram iam sententiam in medium proferamus. Nos vero ei, qui tempore mortis praesumptae absentis proximus est cognatus, hereditatem deferendam esse existimauerimus, non tam auctoritate Ictorum celeberrimorum, qui eiusdem sententiae defensores extiterunt^{a)} (quamquam animum meum in hoc iuris controuersi capite maximopere confirmarunt,) quam potius momentorum ex rationibus iuris ciuilibus deductorum grauitate permoti. Satis hoc est inter omnes cognitum perspectumque, hereditatem non transferri in heredes, nisi post mortem eius, de cuius successione quaeritur, etiam si admodum dubitetur, ne vita sit defunctus. Audi *Diocleian.* et *Maxim.* qui *Nec nos praeteriit*, inquit^{b)}, *hereditatem eius, quam incognitum erat,*

^{a)} LEYSERVS in medit. ad §. CHIVS in Tract. de successione ab intestato ciuili §. 127.
^{b)} l. 4. C. de Postliminio reuersis et redemptis ab hostibus.

HOMMELIVS in Rhaps. quaest. obs.
 107. et Ill. 10. CRISTOPH. KO-

erat, ab hostibus interfectam an captam esse a filio adiri non potuisse, QVONIAM EORVM BONA, QVI IN HOSTIVM POTESTATEM REDIGVNTVR, EO DEMVM TEMPORE IVRE ACQVIRI POSSVNT, CVM CAPTOS APVD HOSTES MORTVOS ESSE COGNOSCITVR. *Nec super facultatibus eius, cuius incerta vita ac fortuna fuit, transigit et indicari potuit. Vnde posteaquam apud hostes materteram vestram fati munus implese innotuit, tunc vobis licentia permittitur agnoscendae per bonorum possessionem successionis.* Ex quo loco luculentissime patet, aditioni hereditatis locum non esse, quando incertum sit, vtrum is, de cuius hereditate quaeritur, mortuus sit, an viuat. Quid? quod ne inspectio quidem tabularum testamenti permittitur, si suspicio sit, testatorem viuere^{c)}, adeoque prius tabulae non aperiuntur, quam de morte testatoris certo constet^{d)}. Hereditas autem ideo prius adiri, quemadmodum inspectio tabularum testamenti fieri non potest, quam morte eius, cui succeditur, cognita, quia ius succedendi antea delatum esse dici nequit. Quare qui absentem succedere cupit, mortem illius probare tenetur, nec ad successionem antea admittitur, licet dubium sit, viuatne adhuc an mortuus sit. Quoniam vero probatio mortis *directa* saepenumero facultatem non habet, et reipublicae tamen interest, ne successio in bona absentis semper in incerto versetur, in plerisque Germaniae exterisque prouinciis, quemadmodum supra^{e)} vidimus, lege vel obseruan-
tia

c) l. 2. §. 4. n. testamenta quem- vel omitt. heredit. Adde IO. GOTTL. admodum aperiuntur inspiciantur et HEINECCIUM in Commentar. ad describantur l. 2. §. 5. n. ad Leg. Legem Iuliam et Papiam Poppaeam Corn. de Falsis. p. 376.

d) l. 13. §. 1. l. 32. n. de acquir. e) §. 10.

tia certus terminus fuit constitutus, intra quem absens viuere, sed, eo praeterlapso, mortuus praesumitur. Quae cum ita sint, hereditas absentis non nisi praeterlapso illo termino in heredes transire potest, adeoque post illius demum termini lapsum praerogatiua gradus definiri debet; siquidem praesumptio mortis ex illo temporis lapsu oritur, et illa, si de contrario non constet, veritatem imitatur. Iam vero cum viuentis nulla sit hereditas, exinde aptum nexumque est, in proximitate gradus definienda tempus, quo absens ex praesumptione iuris pro mortuo habetur, spectandum esse. Ergo is absentis heres existit, qui illo tempore praeterlapso veluti in Saxonia prima statim die et sub ipsis anni LXXI. auspiciis, ei cognationis gradu proximus est. Equidem aut egregie fallor aut eadem sententia in §. 6. I. de legit. agnatorum successione confirmatur, adeo, vt quicquid dubitationis forte superfit, plane euanescat. Ibi enim ita: *Proximus autem, siquidem nullo testamento factio quisquam decefferit, per hoc tempus requiritur, quo mortuus est is, cuius de hereditate quaeritur. Quodsi factio testamento quisquam decefferit, per hoc tempus requiritur, quo certum esse coeperit, nullum ex testamento heredem extitutum; tunc enim proprie quisque intestatus deceffisse intelligitur. Quod quidem aliquando longo tempore declaratur. In quo spatio temporis saepe accidit, vt proximioe mortuo, proximus esse incipiat, qui moriente testatore non erat proximus.* Hae, quas ad sententiam nostram firmandam attulimus rationes, sufficiant, ne pluribus colligendis ipsi videamur causae nostrae diffidere. Cum igitur sententia nostra rationi iuris ciuilib, quam *analogiam* vulgo vocant, vt quae maxime conueniat, vbique, nisi iure particu-

lari ^f) aliud introductum esse constat, sequenda est, et expresse adeo in nonnullarum prouinciarum Germ. dispositionibus ^g) confirmata fuit.

§. 15.

Factum proponitur.

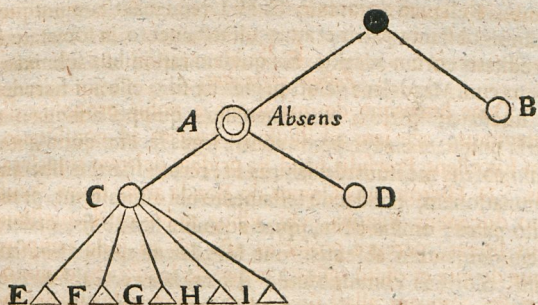
Quae hucusque de quaestione a nobis proposita disputauimus, age iam ad illustrem causam ad consultationem Excellent. Praefidis haud ita pridem delatam transferamus. D. Hieronymus Comes de Bonda anno huius seculi nono discedens Ragusia, vbi adhuc sedes et domicilium ipsius fuerat, peregre profectus est: ab eo inde tempore neque de vita et obitu ipsius, neque de loco, vbi commoratus sit, vnquam allati sunt nuncii: omnia hucusque incerta sunt. Cum vero, mense Decembri anni *MDCCCLXXIII*. completi fuissent centum anni, ex quo natus fuit, eodem tempore ex vsu et obseruantia a Senatu Ragusino absens pro mortuo declaratus est, scilicet nomine ipsius, is enim ibi mos obtinet, in Catalogo nobilium (speculum appellat) inducto seu disuncto signoque crucis appposito. Quam quidem solennem declarationem absentis propinqui, sumtis togis pullis, lugentes et iusta veluti ei facientes confirmarunt. Iam vero inter Posteris comitis pro mortuo decla-

f) *Ius prouinc. Hohenloic. L. V. tit. I. §. 28.* Wann ein solcher abwesender und verscholnener Mensch nicht wieder kommt, so bleibet sein Vermögen seinen nächsten Freunden oder Testaments-Erben eigenthümlich, „als ob sie es zu der Zeit, da der verscholnene aus dem Lande gekommen ist, geerbet hätten.“

g) *Iure Boruss. per Edictum supra cit. §. 22:* vbi ita: worauf das

Judicium den Abwesenden per sententiam pro mortuo declariren muß, und wird alsdann dafür gehalten, als wenn der Abwesende an dem Tage, da er pro mortuo declariret worden, allererst verstorben, und soll also das tempus mortis nicht auf den Anfang der Abwesenheit zurück gesetzt werden. Adde FRIDER. BEHMERI Ius nouum controuersum obs. 99.

declarati contentio de hereditate exoritur. Quod vt eo
facilius intelligatur, schema genealogicum exprimamus:

Scilicet Hieronymus, quum Ragusia abiret, reliquit filios
duos C. D. vnaque fratrem B, illos omnes quidem postea
vita defunctos, antequam ipse a Senatu Ragusino mortuus
erat declaratus. Absentis frater B commemoratos Hiero-
nyymi filios, qui adhuc potestati patriae suberant, in te-
stamento heredes scripsit. Horum alter moriens relinquit
quinque filias E. F. G. H. I. quarum primogenita appellatur
Magdalena, his vero in testamento neglectis, fratrem D
(sic enim fieri potest per leges Ragusinas) vniuersa bono-
rum suorum hereditate beatum fecerat. Cum moriendi
necessitas venit et ad hunc ipsum, illae fratris quinque filiae
ex testamento factae sunt heredes, ita quidem, vt Magda-
lena primogenita maximam bonorum partem praelegatam
adipisceretur, reliquis aequalis dotis portio contingeret.
Nunc incidit tempus, quo Hieronymus mortuus renunciatus
a Senatu. Magdalena contendit, bona testatoris D per
accessionem hereditatis B et C. aucta et res relictas Hiero-
nyymi illius vi testamenti nihil aliud esse, quam partes vnius

D 3

eius-

eiusdemque hereditatis: quare praeter portionem dotis sororibus debitam omnia iure meritoque ad se ipsam affluere. Reliquae Sorores F. G. H. I. repugnant cupiuntque, quamuis obstante patris et auunculi testamento, in societatem hereditatis eorum admitti, his quidem rationibus subnixae: se vna cum Magdalena veluti neptes ex filio esse aui heredes ab intestato; patrem et auunculum, quippe nunquam e patria potestate emancipatos contra leges fecisse, quod ante, quam absens mortuus declaratus sit, rerum suarum liberam dominationem, condendo testamento sibi assumserint, praeterito patre: omnia enim, quae acquisita sint ab iis, cedere in emolumentum absentis. At Magdalena quibus causam suam coloribus commendat? Ait valde a vero abhorre, D. Hieronymi aetatem vsque ad C. annos prouectam esse: quoniam intra tantum temporis spatium debuisse certe quicquam de vita ipsius audiri. Quapropter declarationem a Senatu factam nequaquam argumento esse, absentem tum temporis demum e viuis excessisse: fortasse iam longe antea mortuum esse. Istius enim declarationis sensum esse hunc, fieri potuisse, vt absens centum annos viveret, non item, factum etiam esse id, quod possibile fuerit. Nec iura successionis definienda esse ex hac declaratione, cum iam pridem et ante annum centesimum mortuus esse censendus sit, adeoque eius hereditatem ad ipsius filios iam ante mortis declarationem deuolutam, et inde ad Magdalenam, testamentis rite conditis a patre et deinde ab auunculo transmissam fuisse. Sed hae rationes non possunt efficere, vt Magdalena cum tota praeda sola decedat victrix, deuictis sororibus. Nam absens non statim a tempore absentiae mortuus, sed vivere potius censetur, donec de contrario constet. Quod cum neque per testes neque per documenta a Primogenita probari possit, nulla nisi quae per praesumptionem

tionem ex temporis lapsu defunctam fit, relinquitur probatio. Iam vero in foris Ragufinis vsu et obseruantia inuoluit, vt absens C. annos viuere praesumatur, quemadmodum ex solenni declaratione pro mortuo a Senatu Ragufino facta atque a cognatis absentis confirmata luculentissime apparet. Cum autem viuentis nulla fit hereditas, tempus mortis neutiquam debet retrotrahi ad initium absentiae, sed ille verus heres est, qui illo ipso tempore, quo absens, praeterlapsis C. annis mortuus declaratus fuit, ei proximus adest cognatus. Quare absentis filiis, cum ante, quam ille mortuus declaratus fuit, obierint, hereditas patris absentis, qui vivus adhuc habebatur neque deferri neque acquiri potuit. Ergo testatori D. ius non competiit, de illa in testamento disponendi illamque in primogenitam transferendi. Nemo enim heredi suo plus commodi relinquit, quam ipse habet. Ex quibus omnibus consequitur, vt, absente Hieronymo, cum B. C. D. iam antea diem obiissent supremum, pro mortuo declarato res redeat ad successionem ab intestato, et quia praerogatiua gradus in successione ex tempore mortis praesumptae definiri debet, omnes ex filio neptes auo iure proprio aequaliter in bona absentis aui, hereditate B. C. D. aucta succedant, nulla ratione testamentorum a C. et D. conditorum habita, quia illa vitio nullitatis laborant.

§. 16.

Effectus successionis in bona absentis ex praesumpta morte delatae.

Successio in bona absentis, praeterlapso vitae termino legitimo consanguineis ideo competit, quia ille eo tempore mortuus esse praesumitur, hique proximi heredes esse censentur. Quare ipsis fortius ius attribui nequit, quam quod ex natura et indole praesumptionis nascitur. Quemadmodum

admodum autem praesumptio cedit veritati, sic probatio contrarii non excluditur, atque iis, qui contrario luculenter probato, et vi praesumptionis mortis et praerogativa gradus exinde ortae elisa, iure fortiori gaudent, ius suum saluum atque integrum conferuatur, nisi hoc ex speciali ratione extinctum fuerit. Quare si iudex cognato vel agnato primum venienti et petenti, ubi proximior sponte non adest, hereditatem absentis adiudicavit, et forte remotiores cognatos ad successionem admiserit, postea autem alii, qui tempore praesumptae mortis aut declarationis pro mortuo proximi fuerint, veluti liberi a patre, dum absens fuit, procreati, vxor aut heredes testamentarii etc. appareant, hi, probata filiatione, matrimonio et iure testamentario ab hereditate absentis non excluduntur, a) ipsisque contra illos eadem, quae veris heredibus contra eos, qui pro herede vel pro possessore possident, competunt actiones, etiam si omnes absentis cognati sub *poena praecclusi* conuocati fuerint. b) Etenim non audiendi mihi esse videntur, qui conuocationem proximorum cognatorum publicam, quae fit per edictales necessariam esse existimant, siquidem illa frustra suscipitur, et proximiori heredi, licet statuto tempore non venerit, neque per edictales neque per sententiam, qua contumaci poena praecclusi absque legis auctoritate nequicquam proponitur, ius suum adimi potest, quia hereditatis petitio ac rei vindicatio perpetua est. c) Deinde, qui tempore praesumptae mortis proximi absentis cognati fuerunt, si illius hereditatem adiere, id eis, qui absen-

a) *Edict. Boruff.* cit. §. 29.

b) In hanc sententiam saepenumero respondit illustris Ictorum Lipsiensis ordo, quemadmodum intelligimus ex rebus iudicatis apud *Illr. CARL.*

FERD. HOMMELIVM in Rhaps. Obs. 106.

c) *Illr. CARL. GODOFR. WINKLERVS* ad *Bergeri Oeconomiam Iuris* p. 131. Not. 11.

absentem alio tempore, siue antequam ex legis dispositione pro mortuo fuit habitus siue post tempus praesumptae mortis, aut declarationem pro mortuo, vita defunctum fuisse, sequae adeo proximos cognatos esse rite probauerint, fraudi esse nequit, sed praesumpti heredes veris, nisi obstet praescriptio, cedere et hereditatem absentis restituere tenentur. ^{d)})

§. 17.

Absenti post tempus mortis praesumptae reuerso an bona sint restituenda?

Libello ad finem properante, ab instituti ratione haud alienum est, illam quaestionem tractare, quae etsi in foris Saxonice aliisque, vbi vitae absentium longissimus terminus praefinitus est, raro moueri solet, tamen cum non plane inanis et frustranea esse videatur praesertim in iis prouinciis, vbi absentes post breuissimum temporis spatium pro mortuis habentur, eam silentio praetermittere nolimus. Absentes in patriam reuersi haud absimiles sunt iis, qui morte abrepti censentur, postea tamen reconalescentibus viribus quasi de nouo resurgunt et in vitam redeunt. Quibus vti bona sua restituenda esse nemo negat ^{a)}), ita idem
ius

d) *Edikt. Boruss. §. 24. Wenn jedoch die Erben desjenigen, welcher dem Absenti succediret haben würde, im Falle er ante declarationem pro mortuo verstorben wäre, zu erweisen vermögen, daß der Abwesende wirklich vor der Declaration verstorben, so soll ihnen die Erbschaft von demjenigen, welcher tempore declaratoriae der nächste Erbe des Absentis gewesen, herausgegeben werden -- Et §. 25. Gleich*

hergestallt sind diejenigen, welche dem Absenti succediren würden, wenn er post declaratoriam verstorben wäre zu dem Beweise, daß er wirklich nachhero erst verstorben, zuzulassen --

a) HENR. VERDVYN in Comment. de testamento atque hereditate Lazari bis mortui aliorumque bis mortuorum (rec. Amstelod. 1756.) GE. AND. IOACHIMVS in diss. de mortuis rediuiuis (Lips. 1732.)

E

ius absentibus, qui mortui censebantur, reuerfis curni competere debeat, equidem haud video. Quamquam enim, qui semel heres factus fuit, talis esse haud desinit^{b)}, nec ius per successione in bona defuncti legitimè acquisitum eripi possit, hoc tamen absentibus reuerfis, qui bona sua ad heredes iam translata repertere cupiunt fraudi esse nequit, siquidem id tantummodo locum habet, si eum, cui successimus, vere mortuum esse constat. Sin autem absentis heredibus, praeterlapsò vitae termino legitimo aut declaratione pro mortuo subsecuta, successio in bona absentis delata fuit, haec tantum praesumptione iuris nititur et eousque illis saluum manet, quousque de contrario non constat. Iam vero si absens redux factus illam praesumptionem iuris elisit, et re ipsa refutauit, heredes iure suo excidunt, et quemadmodum praesumptio veritati, ita heres praesumptus absenti reuerso cedere debet. Ex quibus omnibus facile est ad intelligendum, absenti bona, licet heredes ipsius putatiui speciali pacto ideo se non obstrinxerint^{c)}, vel ipse absens, cum bona heredibus addicerentur, sub poena praecclusi citatus, statuto tempore non venerit, esse restituenda nisi praescriptio obstet, quae vero non a tempore curae, quo curator rem nullo titulo possidet, ideoque in conditionem

b) l. 88. *z.* de Hered. instit.

c) Heredibus absentis bona nonnumquam ita addicuntur, vt si quando absens redux factus fuerit, se bona restituros esse in se recipiant, cuius rei illustre exemplum deprehendimus in Deciso a Mathia Golicensibus dato, quod supra citauimus, vbi ita: Wenn einer 30 Jahr und Tag außer Land gewesen, und keine Nachricht vorhanden, ob er am Leben oder mit Tode abgegan-

gen, sollet ihr deselben Zustand seinen nächsten Erben auf ihr Ansuchen eigenthümlich ohne allen Vorstand und Verzinsung abfolgen lassen, jedoch mit der Condition und Versprechen, wenn sich über Zuerzicht mit den Abwesenden nach diesen was anders befinden und zutragen möchte, daß denselben dadurch nichts vergeben und seine Forderung unbenommen seyn soll.

tionem vsucapiendi deuenire nequit, sed a tempore successio-
nis delatae currit, nisi iure particulari^{d)} aliud sit introdu-
ctum. Contra ipsam autem praescriptionem completam ab-
sentibus, quibus supina negligentia tribui nequit, si propter
iustam et laudabilem absentiam laesi sint, beneficium restitu-
tionis in integrum indulgetur, nec denegari debet, nisi vbi id
lege particulari^{e)}, abrogatum sit. Ceterum etsi absenti reuerso
bona ab heredibus occupata restitui debent, tamen ab his,
cum bona fide possederint, plura repeti nequeunt, quam a bo-
nae fidei possessoribus. Et cum haec satis nota sint, tempus
et operam in harum disputatione consumere non lubet.

EPILOGVS.

Haec sunt, quae de successione in bona absentium di-
cenda putauit. Finem igitur disputationi meae impono,
quam si aequi intelligentesque existimatores comprobasse
cognouero, impense gaudebo.

d) Edict. Boruff. §. 30. Kömmt der Abwesende aber allererst nach 30 Jahren, von der Zeit angerechnet, als man die letzte Nachricht von ihm gehabt zurück, so soll der durch die Declaration gewordene Erbe oder Successor dem Abwesenden von seinem Vermögen und Güthern nichts wieder heraus zu geben schuldig seyn, sondern es sollen dieselbe als verjaehrt und verlassen angesehen werden. Cui dispositioni quicquid iniquitatis multis inesse videtur, ad acquiratit rationes reuocatum fuit, dum illi haec adiecta

sunt: Jedoch soll in solchem Falle, wenn der Wiedergekommene dessen bedürftig ist, demselben von demjenigen, welcher per sententiam declaratoriam des Absentis Vermögen erhalten, oder dessen Erben eine nach dem Arbitrio iudicis zubestimmende Alimentation gegeben werden.

e) Edict. Boruff. §. 31. Uebrigens soll wider die --- festgesetzte Praescription keine restitutio in integrum *sex capite laudabilis absentiae* oder sonst statt haben.

MANTISSA.

-
- 1) Cura bonorum absentis est munus publicum. Ergo ad illam subeundam quilibet cogi potest. Non obstat l. 2. §. 3. π. de Curat. bon. dand.
 - 2) Absenti in bonis curatoris tacita hypotheca iure communi non competit.
 - 3) Cura feudi, absente vasallo, non successoribus feudali-
bus, sed heredibus allodialibus committenda est.
 - 4) Coniux pro mortuo habitus, si in vitam quasi rediit,
iura sua maritalia salua retinet.
 - 5) Si capitis damnatus postea reuiuiscat, denuo poenae sub-
iiciendus est.
 - 6) Subhastatio voluntaria hypothecas non extinguit.
 - 7) Res in alienum territorium a fugituo debitore trans-
latae, si iudici requirenti extradantur, gabellae s. iuri
retractus non subsunt.
 - 8) Massa concursus creditorum in foro domicilii exorti non
afficit bona debitoris in alienum territorium, credito-
res adeo decipiendi gratia, transportata, nec princeps in
forum domicilii debitoris transmittere ex iuris necessitate
tenetur, sed si ii, quorum interest, vt sibi ex illis bonis
satisfiat, petunt, concursui particulari locum facere recte
potest.

GENEROSISSIMO
DISSERTATIONIS AVCTORI

S. P. D.

P R A E S E S.

Quem ad me detulisti libellum de successione in bona absentium, ut eum recenserem, Tecumque in publico Auditorio defenderem, eum iam integrum et nihil mutatum TIBI reddo: Id unum in me recipio, ut TIBI in certamine adsim moderator vel potius testis et spectator laudum eruditionis TVAE, quam in Praelectionibus meis dudum mihi cognitam, omnibus palam spectandam praedicandamque propones. Qua quidem ex re profecto etiam ipse non paruum disciplinae meae fructum percipiam. Itaque utrique nostrum gratulor; TIBI, quod habes iam aditum ad laudem patefactum, occasionemque datam expromendae facultatis ingenii et doctrinae TVAE; mihi, quod

hae laudes et ornamenta contingunt iuueni disciplina
mea uso, et quocum suauissimae amicitiae vinculum mi-
hi intercedit. Quidni optem, ut hic dies praerogatiua
sit praemiorum et honorum, qui et conditioni et virtuti
TVAE propositi sunt: utque omnia ea TIBI con-
tingant; quae animo TVO destinasti. Scio enim, fore
in TE huius laudis perpetuitatem, neque TE, abso-
lutis iam studiorum academicorum spatiis, postea un-
quam esse commissurum, ut amor litterarum praeclare
de TE meritarum ex animo TVO esfluat. Quodsi ex-
emplo TVO plures incitabis et allicies, profecto fiet,
ut patriae nostrae nunquam defuturi sint ex ordine
TVO viri, iis similes, qui nunc cummaxime ad guber-
nacula reipublicae sedent. Vale, Vir Generosissime mi-
hique Amicissime, TIBIque persuasum habeas velim,
amori erga TE meo maximum, hoc die incrementum
accessisse, neminemque esse, qui me maiorem ex laudibus
TVIS voluptatem percipiat. Vale.

Leipzig, Diss., 1776 H-2

ULB Halle

007 411 979

3

vonp

TA-OC

Pri. 48. num. 58
1776, 42

DE
SVCCESIONE IN BONA
ABSENTIVM.

7

DISSERTATIO
QVAM

CONSENSV ILLVSTRIS ICTORVM COLLEGII
PRAESIDE

IO. ADAMO THEOPHILO KINDIO

PHILOSOPHIAE ET IVRIVM DOCTORE SVPREMAE CVRIAE
PROVINCIALIS ET CONSISTORII ADVOCATO.

A. D. III. APRIL. A. C. N. CIOIDCCCLXXVI.

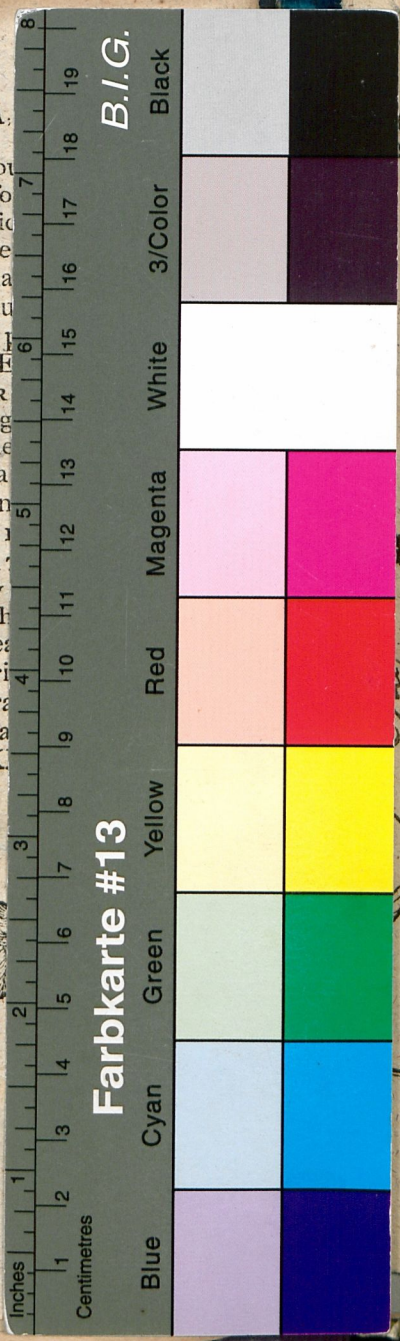
IN AVDIKTORIO IKTORVM
DEFENDET
AVCTOR

GEORGIUS LEOP. WICHMANNVS
a. WARRSDORF
e2ves LVSAIVS.

LIPSIAE

EX OFFICINA BREITKOPFIA.

A.
ibu
fo
olic
ne
ua
ctu
I
E
R
ulg
ne
ea
nn
A
v
h
es
ri
ra
ta
X

